

تبیین رابطه انسجام اجتماعی مرتبط با توسعه پایدار در ورزش بدمینتون از دیدگاه نخبگان کشور

بهرام قدیمی^۱
کاوه خیبری^۲
محمد رضا پوریا^۳

تاریخ دریافت مقاله: ۱۳۹۸/۷/۲۲

تاریخ پذیرش مقاله: ۱۳۹۸/۱۱/۱۴

یکی از مهم ترین چالش های کنونی جوامع در حال توسعه، رسیدن به توسعه پایدار در تمامی عرصه هاست. این مهم در عرصه ورزش، از سویی بیانگر سطح انسجام اجتماعی و از سوی دیگر، نشان دهنده ظرفیت های انسانی جوامع است. رابطه بین سطح توسعه یافتگی و رفاه و رضایت اجتماعی با سلامت روانی و کاهش معضلات بیمارستانی نیز بر کسی پوشیده نیست. البته از جمله موانع برای انسجام اجتماعی، موانع اقتصادی و فرهنگی است.

فراگیر شدن ورزش به خصوص ورزش قهرمانی و اهمیت جایگاه آن در مناسبات بین المللی، توجه فراوان دولت ها را به این پدیده جلب کرده است. توانایی یک سیستم ورزشی برای پایداری، به گونه ای اجتناب ناپذیر وابسته به موفقیتی است که سیستم در ارتباط با محیط کسب می کند؛ اما توسعه پایدار با محیط مستلزم توزیع منابع و مسئولیت کار بین اجزای سیستم به نحوی است که عناصر درونی با قبول جایگاه و نقش خود همراه با عناصر دیگر برای تداوم کارکرد و پایداری سیستم در یک محیط متغیر فعالیت کنند.

هدف از تحقیق حاضر، تبیین رابطه انسجام اجتماعی مرتبط با توسعه پایدار در ورزش بدمینتون از دیدگاه نخبگان کشور است. جامعه آماری در بخش کیفی ۲۰ نفر از نخبگان ورزشی بودند که با استفاده از روش

۱. دانشیار، گروه جامعه شناسی و علوم اجتماعی، واحد علوم و تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران (نویسنده مسئول)

E-mail: Dr.b.ghadimi@gmail.com

۲. استادیار، فیزیولوژی ورزشی، واحد علوم و تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

۳. دانشجوی دکتری جامعه شناسی ورزشی، گروه جامعه شناسی و علوم اجتماعی، واحد علوم و تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

مصاحبه و اشباع نظری اطلاعات جمع آوری شد. در بخش کمی نیز همه جامعه آماری شامل ورزشکاران، مربیان، سرپرستان و مدیران نخبه رشته ورزشی بدمینتون به تعداد ۲۴۲ نفر به صورت کل شمار در پژوهش شرکت داده شدند. شاخص‌های آماری (پرسشنامه مولفه‌های انسجام اجتماعی مرتبط با توسعه پایدار در نخبگان بدمینتون کشور) به طور خلاصه عبارت اند از: (۱) مؤلفه احساس یکپارچگی افراد جامعه: این مؤلفه ۱۹/۷۶۱ درصد از واریانس کل را تبیین می‌کند و ۵ گویه را شامل می‌شود؛ (۲) مؤلفه روابط دوستانه و محبت آمیز: این مؤلفه ۱۸/۶۶۴ درصد از واریانس کل را تبیین می‌کند و ۵ گویه را شامل می‌شود؛ (۳) مؤلفه میزان روابط اجتماعی: این مؤلفه ۱۳/۱۳۸ درصد از واریانس کل را تبیین می‌کند و ۵ گویه را شامل می‌شود؛ (۴) مؤلفه تعامل‌های گروهی بر اساس ارزش‌های مشترک و منجمم: این مؤلفه ۱۳/۰۳۱ درصد از واریانس کل را تبیین می‌کند.

شاخص‌های AGFI، GFI و NFI نشان دهنده برازش بسیار مناسب هستند و با توجه به این‌که مقادیر این شاخص‌ها بالای ۰/۹ است، در نتیجه نشانگر برازش خوب مدل می‌باشند. نتایج نشان داد که انسجام اجتماعی و فضا برای مانور نخبگان ورزشی بدمینتون نقش تعیین‌کننده‌ای دارد که آن نیز به نوبه خود نقش مهمی در انتخاب و اجرای طرح‌های توسعه‌ای به نفع ورزشکاران و دستیابی به رشد و توسعه پایدار دارد.

واژگان کلیدی: انسجام اجتماعی، بدمینتون، توسعه پایدار و نخبگان ورزشی

مقدمه

به اعتقاد بیشتر پژوهشگران و اندیشمندان حوزه مطالعات فرهنگی، سرمایه اجتماعی حتی اگر مفهومی واحد باشد، قطعاً مصداق واحدی در همه جوامع ندارد و اقتضای سرمایه بودن آن، این است که در هر جامعه‌ای متناسب با مقتضیات آن جامعه شکل بگیرد. هویت ملی، پیشینه تاریخی، باورها، دین، دردها و شادی‌های مشترک و سود و زیان‌های عمومی بک جامعه در چند و چون تولید سرمایه اجتماعی آن نقش دارد و لذا نمی‌توان میزان سرمایه اجتماعی در جوامع مختلف را با شاخص‌هایی یکسان سنجید. لذا از جمله مهم‌ترین موانع در انسجام اجتماعی، موانع اقتصادی و اجتماعی است (حسین زاده، ۱۳۹۵: ۸۵۱). ولی مفهوم توسعه پایدار عکس آن است؛ بدین معنا که توسعه پایدار، برآورنده نیاز و آرمان‌های انسان‌ها، نه فقط در یک کشور و یک منطقه که تمامی مردم در سراسر جهان و در حال و آینده است. از این منظر، امروزه توسعه پایدار به عنوان یکی از اهداف مهم و کلیدی جوامع و دولت‌ها، دارای جایگاه و اهمیت ویژه‌ای در طرح‌ها و برنامه‌ریزی‌های جامع و کلان رشد و توسعه‌ای کشورها و حتی در سطوح گوناگون مورد بحث کنفرانس‌ها، سازمان‌ها و نهاد‌های بین‌المللی می‌باشد (علوی، ۱۳۹۶: ۱۹). فراگیر شدن ورزش به خصوص ورزش قهرمانی و اهمیت جایگاه آن در مناسبات بین‌المللی، توجه فراوان دولت‌ها را به این پدیده جلب کرده است. مسابقات مختلف قاره‌ای و جهانی و در رأس همه بازی‌های المپیک به عرصه رقابت جوانان برگزیده ورزشی ملت‌ها تبدیل شده و از این رهگذر علوم و فنون مختلفی در ورزش به کار گرفته شده است (بن^۱، ۲۰۱۸: ۱۳۳). موفقیت کشورها در میادین بین‌المللی ورزشی علاوه بر تأثیرات اجتماعی و اقتصادی، نمادی از ثبات و طبقه‌بندی‌های همه‌جانبه این کشورها محسوب می‌شود و یکی از علل سرمایه‌گذاری بالای کشورها در ورزش قهرمانی و حرفه‌ای، از این مورد نشأت می‌گیرد (جوآنمرد، ۱۳۹۱: ۳۷). امروزه توسعه در ابعاد مختلف در دستور کار تمامی کشورهای دنیا قرار دارد. توسعه یک کشور مفهومی کلی است که با توسعه در محورهای مختلف معنا می‌یابد. رشد سریع فناوری‌های ارتباطی به ویژه در حوزه رسانه‌های ارتباط جمعی یا رسانه‌های گروهی باعث شده است تا هر روز نقشی جدیدتر برای آن‌ها شناسایی شود (حسین زاده، پیشین: ۸۵۳). از منظر جامعه‌شناختی، می‌توان انسجام اجتماعی را به احساس یکپارچگی افراد جامعه، روابط دوستانه و محبت‌آمیز، میزان روابط اجتماعی و تعامل‌های گروهی بر اساس ارزش‌های مشترک و منجمم تعریف کرد. بررسی نقش سرمایه اجتماعی بر ابعاد توسعه پایدار نه تنها در سطح بین‌المللی حائز اهمیت است، بلکه در سطح ملی نیز به ویژه در کشورهایی نظیر ایران از جهات گوناگون اجتماعی، فرهنگی و سیاسی و اقتصادی ارزشمند تلقی می‌شود. واضح است که برای سنجش نقش حمایت و انسجام اجتماعی و ارتباط آن با ابعاد توسعه پایدار، شناخت ابعاد، مولفه‌ها و دیدگاه موجود در زمینه حمایت از انسجام اجتماعی الزامی به نظر می‌رسد (علوی، ۱۳۹۶: ۲۱-۲۲). این مسئله از آن نظر مهم است که فعالیت‌های متناسب با بستر ساختاری آن، زمینه‌ساز پویا و تحول اجتماعی-اقتصادی است. به سخن دیگر، مجموعه ساختارها، اعم از محیطی-کالبدی و اجتماعی-اقتصادی، بستری متناسب برای به ثمر نشستن توسعه را میسر می‌سازد. در همین راستا، در صورت جهت‌گیری مبتنی بر برنامه‌ریزی

هدفمند و همسو با اصول توسعه پایدار، توسعه پایدار کالبدی- فضایی امکان پذیر می گردد (سعیدی، ۱۳۹۶ : ۹). انسجام اجتماعی یک مفهوم اجتماعی است و با سرمایه اجتماعی نیز ارتباط نزدیکی دارد که خواهان ساماندهی مشابتهای و تمایزها در جامعه است. پیش فرض آن این است که انسانها خواستهها و نیازهای مختلفی دارند در عین این که به نیاز آنها توجه می شود، به تفاوت آنها با دیگران نیز التفات می گردد (به نقل از موکوتو^۱، ۲۰۱۲).

انسجام اجتماعی بیش از آن که دغدغه ای از بالا به پایین باشد، یک دغدغه از پایین به بالاست. به عبارت دیگر، بیش از آن که بر جمع کردن مشابتهای بیندیشد، به تعریف و بازخوانی تفاوتها نظاره دارد. دغدغه انسجام اجتماعی هویت است، آن هم نه هویت انتسابی و ذاتی بلکه هویت اکتسابی و فرهنگی کاری که با تعلیم و تربیت دراز مدت و به حسب رشته و پایگاه اجتماعی شکل گرفته و موقعیت شغلی و رفاهی او را تشکیل داده است (پاپانیس، ۲۰۰۷). انسجام اجتماعی، تفاوتهای فرهنگی را در روابط انسانها در نظر می گیرد و چون که نگران اخلاق عمومی است، بنابراین همه سازمانها ناگزیرند که عهده دار مدیریت راهبردی شوند و سازمانهایی موفق خواهند بود که بتوانند از علم و مدیریت راهبردی در راستای توسعه برآیند. آنچه که مشارکت همه اقشار مردم و پس اندازهایشان را در فرآیندهای تولیدی امکان پذیر می سازد، حس فراگیر رستگاری است که به وسیله حسن تعلق به یک اجتماع یکپارچه تقویت می گردد. در واقع، بهبود چشمگیر زندگی اقتصادی و عملکرد حکومت به وسیله هنجارها و شبکه های مشارکت مدنی ممکن شده است به اعتقاد زیمل^۲، نتیجه چنین شرایطی ناپایداری روابط و کاهش اعتماد اجتماعی است. این ایده تنزل روابط اجتماعی نخستین، هم چنان در کانون توجه جامعه شناسان قرار دارد. جامعه شناسان معاصر برای بررسی کمیت و کیفیت روابط و انسجام اجتماعی در جامعه به مفهوم سرمایه اجتماعی توجه ویژه ای نموده اند (نظری، ۱۳۹۰: ۲۹). سرمایه اجتماعی شبکه ها، هنجارها و اعتمادی است که مشارکت کنندگان را قادر می سازد تا به طور موثرتری با همدیگر کنش داشته باشند و اهداف مشترکشان را پیگیری نمایند. پاتنام^۳ مطالعات زیادی را بررسی نموده است که پیوند مثبتی را بین سرمایه اجتماعی و دموکراتیک بودن دولت، موفقیت تحصیلی، جرم، رفاه کودکان، شادکامی و سلامت جسمانی و روانی گزارش نموده اند. وی نتایج مطالعات متعددی را بیان می کند که نشان از وجود پیوند اجتماعی با سلامتی و بهزیستی شخصی دارند. از سوی دیگر، اولین توضیح و تفسیر یکپارچه این اصطلاح توسط پیر بوردیو^۴ انجام شد که سرمایه اجتماعی را به عنوان «مجموع منابع بالقوه و بالفعل که به عضویت در یک گروه مرتبط می شود»، تعریف می کند که هر یک از اعضا با پشتیبانی از سرمایه اجتماعی فراهم می کند. بنابراین در تعریف بوردیو تأکید روی شبکه های اجتماعی است. در دهه ۱۹۹۰ مفهوم سرمایه اجتماعی توسط بانک جهانی که یک برنامه تحقیقاتی را به آن اختصاص داد و کتاب «بولینگ تنها» از رابرت پاتنام معروف شد (داوودزاده، ۱۳۹۴: ۵۹-۵۳). کلمن مطرح می کند که سرمایه اجتماعی بر کارکرد

1. Mokoto
2. Georg Simmel
3. Robert D. Putnam
4. Pierre Bourdieu

آن بنا شده است. سرمایه اجتماعی ذات واحدی نیست، بلکه مجموعه‌ای از ذات‌های گوناگون است. بورديو به منظور تحلیل سرمایه اجتماعی در ابتدا انواع مختلف دیگر سرمایه - که عبارت اند از سرمایه اقتصادی، سرمایه فرهنگی و سرمایه نمادین - را تشریح می‌نماید و سپس مطرح می‌کند که سرمایه اجتماعی عبارت است از: «شبکه‌ای از روابط فردی و جمعی که هر فرد یا جمعی در اختیار دارد». این تعریف باعث می‌شود تا اولاً، فضاهای مفهومی سرمایه اجتماعی محدودتر شود؛ ثانیاً، آن را از سایر انواع سرمایه به ویژه سرمایه‌های فرهنگی و نمادین جدا نماید (ازکیا، ۱۳۸۳).

جوانمرد و همکاران (۱۳۹۳) به بررسی جامعه‌شناختی کارکرد ورزش بر انسجام اجتماعی در ایران دهه هشتاد پرداختند و بیان نمودند که نتایج سنجش آزمون‌های آماری از طریق ضریب همبستگی پیرسن و اسپیرمن بین میزان انسجام اجتماعی با متغیر مستقل تفاهم و توافق با $0/785$ بالاترین ضریب همبستگی و نشاط و شادابی با $0/295$ کمترین ضریب همبستگی را داشته است. نتایج به دست آمده از رگرسیون چندگانه با توجه به مقدار آزمون F و معنی داری آن در سطح اطمینان بالای ۹۵ درصد نشانگر این است که معادله رگرسیون و نتایج آن قابل تحلیل می‌باشد. قدیمی و همکاران (۱۳۹۶) به بررسی اثرات فرهنگی اجتماعی توسعه ورزش در ایران با تاکید بر ورزش فوتبال پرداختند و به ارتباط ورزش فوتبال با برخی پدیده‌های فرهنگی و مسائل اجتماعی در جامعه ایرانی دست یافتند. نتیجه پژوهش حاکی از آن بود که جذب اقوام در جامعه ملی به واسطه ورزش فوتبال و شرکت دادن بانوان در حوزه‌های عمومی جامعه از کارکردهای هویت ساز آن است. این ورزش، محلی برای تجلی و ظهور رفتارها و خشونت‌هایی است که به طور معمول مجاز شمرده نمی‌شوند. فوتبال، ارزان، ساده، مهیج و تفریحی مفرح نزد مردم است. بر این اساس و با توجه به رویکرد و مستندات موجود، هدف از تحقیق حاضر تبیین رابطه انسجام اجتماعی مرتبط با توسعه پایدار در ورزش بدمینتون از دیدگاه نخبگان کشور است. ورزش از معدود عرصه‌هایی است که سلامت جسم و سلامت روان جامعه را با هم به ارمغان می‌آورد و توسعه یک جامعه در گرو بالا رفتن این دو شاخص است. لذا بدون شک ورزش یکی از محورهای اساسی دستیابی به توسعه پایدار جوامع به حساب می‌آید. از سوی دیگر، در کنار توسعه فرهنگ ورزش در بین عموم مردم با تأمین و تجهیز اماکن ورزشی، کسب عناوین ارزشمند قهرمانی در ورزش حرفه‌ای باعث غرور ملی، عزت و اقتدار یک کشور خواهد بود. لذا شایسته است که برای اعتلای نام زیبا و پرچم مقدس جمهوری اسلامی ایران در تمامی عرصه‌های بین‌المللی، جهانی، المپیک و آسیایی با استعانت از درگاه حضرت حق با برنامه ریزی، تدبیر، تلاش و همت بلند گام برداشت. هدف این مقاله پرداختن به این امر و بسط مفهومی توسعه پایدار است که در زمینه‌هایی همچون متمایز ساختن پارادایم توسعه پایدار، تبیین و ترسیم چارچوب توسعه پایدار، تعیین و تبیین پایداری و بسط معنایی آن و پیاده سازی در حیطه ورزش بدمینتون با در نظر گرفتن روابط مطرح شده است.

روش شناسی پژوهش

از دهه ۱۹۹۰ به بعد برخی از محققان و روش‌شناسان با مطرح کردن روش‌های تحقیق، درصدد ایجاد نوعی

همگرایی و ادغام رهیافت کیفی و کمی در تحقیقات علوم اجتماعی برآمدند. تحقیق با روش های ترکیبی، مبتنی بر همگرایی پارادایمی و تلفیق برخی اصول هستی شناختی، معرفت شناختی و روش شناختی پارادایم های مسلط کمی و کیفی در علوم به گونه ای است که به پیدایش نوعی پارادایم نوین، فراسوی مجادله های نظری و روشی آن ها منجر شده است. قلمرو مکانی این پژوهش شامل کلیه ورزشکاران نخبه بدمینتون کشور و قلمرو موضوعی این تحقیق در جهت ارائه مدل تبیین مولفه های انسجام اجتماعی مرتبط با توسعه پایدار نخبگان ورزش بدمینتون کشور است. جامعه آماری در بخش کیفی، ۲۰ نفر از نخبگان ورزشی بودند که با استفاده از روش مصاحبه و اشباع نظری اطلاعات لازم جمع آوری گردید. در بخش کمی نیز از مشارکت ورزشکاران، مربیان، سرپرستان و مدیران نخبه به تعداد ۲۴۲ نفر که تاثیر مشهودی بر فکر و عمل جامعه بدمینتون دارند، استفاده شد و همه جامعه آماری به صورت کل شمار در پژوهش شرکت داده شدند. از آن جا که با ابزار مصاحبه می توان بهتر از تجربیات شرکت کنندگان آگاه شد، در این تحقیق از مصاحبه عمیق به عنوان اصلی ترین ابزار جمع آوری داده ها استفاده شد. چنان که محقق به هدایت تمامی مصاحبه ها اقدام کرد و به دلیل برقراری تماس مستقیم با مصاحبه شوندگان توانست به ارزیابی عمیق تر ادراک، نگرش ها، علایق و آرزوهای آزمودنی ها بپردازد. از سوی دیگر، مصاحبه ابزاری بود که امکان بررسی موضوع های پیچیده، پیگیری پاسخ ها یا پیدا کردن علل آن و اطمینان یافتن از درک سؤال توسط آزمودنی را فراهم می ساخت. برای تعیین روایی، از ابزار تعیین روایی صوری و محتوای و سازه استفاده شد. پرسشنامه تنظیم شده بر اساس متن مصاحبه با افراد واجد شرایط قبل از توزیع به تأیید چند تن از اساتید و خبرگان موضوع رسید. در این پژوهش، از روش های آماری مدل یابی معادلات ساختاری و تحلیل عاملی تاییدی جهت آزمون مفروضات مدل و ارزیابی میزان برازش مدل با داده های گردآوری شده از جامعه آماری پژوهش، به طور همزمان استفاده گردیده است.

یافته های پژوهش

ابتدا برای شناسایی ابعاد و مولفه ها و شاخص های انسجام اجتماعی مرتبط با توسعه پایدار در نخبگان ورزش بدمینتون مبادرت به انجام مصاحبه با صاحب نظران مسلط به موضوع شد و سپس بر اساس ابعاد شناسایی شده و مورد تأیید این افراد و با بهره گیری از مبانی نظری پژوهش، مولفه ها شناسایی و سپس شاخص های (گویه ها) بخش کمی ارزیابی شد. در نهایت، چهار مولفه انسجام اجتماعی موثر بر توسعه پایدار ورزش بدمینتون به شرح زیر تبیین شدند: احساس یکپارچگی افراد جامعه، روابط دوستانه و محبت آمیز، میزان روابط اجتماعی، تعامل های گروهی بر اساس ارزش های مشترک و منجمد.

آمار توصیفی مربوط به ویژگی های جمعیت شناختی پاسخ دهندگان به شرح زیر است:

جدول ۱: ویژگی‌های جمعیت شناختی جنسیت نمونه آماری

ابعاد	فراوانی	درصد فراوانی
جنسیت	زن	۲۸/۵
	مرد	۷۱/۵
جمع	۲۴۲	۱۰۰

جدول ۲: ویژگی‌های جمعیت شناختی دامنه سنی نمونه آماری

ابعاد	فراوانی	درصد فراوانی
سن	۲۰ تا ۲۵ سال	۱۲
	۲۶ تا ۳۰ سال	۲۵/۲
	۳۱ تا ۳۵ سال	۴۵/۵
	۳۵ سال به بالا	۱۷/۴
جمع	۲۴۲	۱۰۰

برای ارائه آماره‌های توصیفی متغیرها، به سراغ سؤالات اختصاصی پرسش‌نامه می‌رویم که با استفاده از نمره‌گذاری طیف لیکرت استخراج شده‌اند:

جدول ۳: آماره‌های توصیفی برای متغیرهای پژوهش

تعداد	حساس یکپارچگی افراد جامعه	روابط دوستانه و محبت آمیز	میزان روابط اجتماعی	تعامل‌های گروهی بر اساس ارزش‌ها مشترک و منجمم
۲۴۲	۲۴۲	۲۴۲	۲۴۲	۲۴۲
میانگین	۳/۵۸۹۱	۳/۶۷۹۸	۳/۵۴۵۰	۳/۷۰۸۷
انحراف معیار	۰/۵۸۳۹۷	۰/۵۷۳۸۴	۰/۷۳۸۷۲	۰/۷۱۲۳۸
کشیدگی	-۰/۵۱۰	-۰/۷۲۷	-۰/۷۱۸	-۰/۸۶۷
چولگی	-۰/۰۶۱	-۰/۰۳۱	۰/۰۰۵	۰/۰۲۲

برای اندازه‌گیری میزان تقارن یا عدم تقارن یک توزیع، از شاخص چولگی استفاده می‌شود که در ستون پنجم جدول ۳ برای متغیرهای پژوهش ارائه شده است. ضریب چولگی برای تمامی متغیرها در بازه قابل قبول و نرمال است. برای این متغیرها چولگی مشاهدات به سمت راست می‌باشد که طبق نتایج به دست آمده از پرسشنامه‌ها، ضریب چولگی برای همه متغیر در بازه قابل قبولی می‌باشد. بعبارت دیگر، می‌توان گفت که توزیع داده‌ها شبیه به توزیع نرمال می‌باشد. ضریب برجستگی، شاخصی است که میزان برجستگی یا ارتفاع یک توزیع نسبت به

توزیع نرمال را نشان می‌دهد. در توزیع نرمال کشیدگی صفر است و اگر کشیدگی یک توزیع بیشتر از نرمال باشد- یعنی پراکندگی آن کمتر از نرمال باشد- ضریب کشیدگی عددی مثبت است و برعکس اگر کشیدگی یک توزیع کمتر از نرمال باشد- یعنی پراکندگی آن بیشتر از نرمال باشد- ضریب کشیدگی عددی منفی خواهد بود. در اینجا، ضریب برجستگی مشاهدات در تمامی متغیرها از توزیع نرمال پیروی می‌نماید.

جدول ۴: آماره‌های توصیفی برای متغیرهای پژوهش

نتیجه	معناداری	Z	
توزیع نرمال	۰/۳۵۴	۰/۹۹	احساس یکپارچگی افراد جامعه
توزیع نرمال	۰/۲۲۱	۰/۸۶	روابط دوستانه و محبت آمیز
توزیع نرمال	۰/۱۲	۱/۰۳	میزان روابط اجتماعی
توزیع نرمال	۰/۳۳۷	۰/۹۴	تعامل‌های گروهی بر اساس ارزش‌های مشترک و منجم

با توجه به سطح معناداری در جدول ۴ که بالاتر از ۰/۰۵ است و مقدار کلموگروف اسمیرنوف برای مؤلفه‌های انسجام اجتماعی مرتبط با توسعه پايدار نخبگان ورزش بدمينتون کشور می‌توان گفت که داده‌های مؤلفه از توزیع نرمالی برخوردارند. بعد از انجام مصاحبه با خبرگان و متخصصان، چهار شاخص با توجه به مبانی نظری و پیشینه‌های تحقیقات اکتشاف شد. برای تبیین آماری و استنباطی این ابعاد با استفاده از تحلیل عاملی تاییدی با استفاده از نرم افزار لیزرل اقدام گردید. طبق اطلاعات در تحلیل عاملی اکتشافی برای تجزیه و تحلیل ۲۴ گویه پرسشنامه اولیه از روش تحلیل عناصر اصلی با چرخش عمودی و تکنیک واریماکس استفاده شد و مقدار شاخص پایایی بر اساس ضریب الفای کرونباخ KMO معادل ۰/۷۹۹ به دست آمد. بنابراین چون شاخص به یک نزدیک است، نمونه‌های انتخاب شده برای تحلیل کفایت می‌کند. آزمون بارتلت در سطح ۰/۰۱ معنادار می‌باشد که حاکی از مناسب بودن ماتریس همبستگی برای تحلیل عاملی داده‌هاست. علاوه بر این، با انجام تحلیل عاملی اکتشافی و دوران عمودی، نه عامل اصلی شناسایی گردید. معیار در نظر گرفتن بار هر عامل در هر پژوهش متفاوت می‌باشد؛ برخی از پژوهشگران از نقطه برش حداقل ۰/۳۰ و برخی دیگر از نقطه برش حداکثر ۰/۵۵ استفاده می‌کنند (کاظم نژاد و همکاران، ۱۳۹۰).

در پژوهش حاضر نیز با حذف گویه‌هایی که بار عاملی آن‌ها کمتر از ۰/۵ بود، در مجموع ۲۰ گویه استخراج و ۴ گویه حذف گردید.

جدول ۵: شاخص های آماری پرسشنامه مولفه های انسجام اجتماعی مرتبط با توسعه پایدار در ...

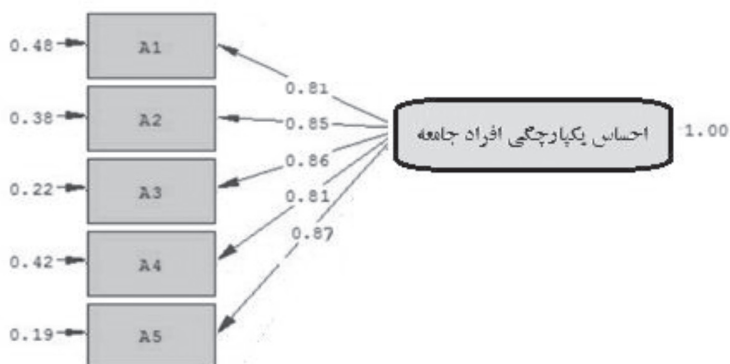
عامل	شاخص	مقدار ویژه	درصد واریانس تبیین شده	درصد تراکمی واریانس تبیین شده
احساس یکپارچگی افراد جامعه		۸/۷۵۱	۱۹/۷۶۱	۱۹/۷۶۱
روابط دوستانه و محبت آمیز		۸/۳۹۰	۱۸/۶۶۴	۳۷/۳۴۵
میزان روابط اجتماعی		۶/۴۱۷	۱۴/۱۳۸	۵۰/۴۸۳
تعامل های گروهی بر اساس ارزش های مشترک و منجم		۶/۳۰۷	۱۴/۰۴۱	۶۴/۵۱۴

برای تحلیل عوامل از روش تحلیل مؤلفه های اصلی استفاده شده است. شاخص های آماری «پرسشنامه مولفه های انسجام اجتماعی مرتبط با توسعه پایدار در نخبگان بدمینتون کشور» در جدول ۵ نشان می دهد که عامل های اول تا چهارم دارای مقادیر بالاتر از یک می باشند و به ترتیب ۱۹/۷۶۱، ۱۸/۶۶۴، ۱۳/۱۳۸ و ۱۳/۰۳۱ درصد و روی هم رفته ۶۳/۵۱۳ درصد واریانس کل را تبیین می کنند. ویژگی ها به طور خلاصه عبارت اند از: (۱) مؤلفه احساس یکپارچگی افراد جامعه: این مؤلفه ۱۹/۷۶۱ درصد از واریانس کل را تبیین می کند و ۵ گویه را شامل می شود؛ (۲) مؤلفه روابط دوستانه و محبت آمیز: این مؤلفه ۱۸/۶۶۴ درصد از واریانس کل را تبیین می کند و ۵ گویه را شامل می شود؛ (۳) مؤلفه میزان روابط اجتماعی: این مؤلفه ۱۳/۱۳۸ درصد از واریانس کل را تبیین می کند و ۵ گویه را شامل می شود؛ (۴) مؤلفه تعامل های گروهی بر اساس ارزش های مشترک و منجم: این مؤلفه ۱۳/۰۳۱ درصد از واریانس کل را تبیین می کند و ۵ گویه را شامل می شود.

بدین ترتیب، تحلیل عاملی تاییدی متغیرهای مکنون انسجام اجتماعی مرتبط با توسعه پایدار ورزش بدمینتون کشور به رار زیر است:

احساس یکپارچگی افراد جامعه

شکل ۱، مدل اندازه گیری متغیرهای مکنون (بعد احساس یکپارچگی افراد جامعه) را در حالت تخمین استاندارد نشان می دهد. بارهای عاملی مدل در حالت تخمین استاندارد، میزان تأثیر هر کدام از متغیرها و با گویه ها را در توضیح و تبیین واریانس نمرات متغیر یا عامل اصلی نشان می دهد. به عبارت دیگر، بار عاملی نشان دهنده میزان همبستگی هر متغیر مشاهده گر (سؤال پرسشنامه) با متغیر مکنون (عامل ها) می باشد.

شکل ۱: مدل اندازه‌گیری متغیر مکنون بعد احساس یکپارچگی افراد جامعه در حالت تخمین استاندارد

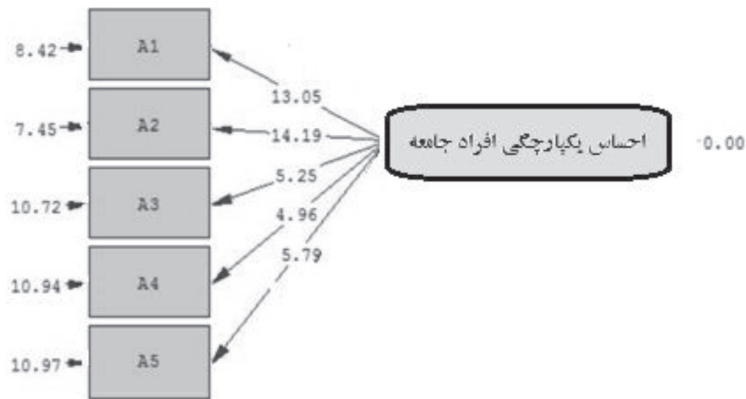
با توجه به شکل ۱ می‌توان بارهای عاملی هر یک از سؤالات تحقیق را مشاهده نمود. برای مثال، بارهای عاملی سؤال‌ها به ترتیب ۰/۸۱، ۰/۸۵، ۰/۸۶، ۰/۸۱ و ۰/۸۷ است. به عبارت دیگر:

- سؤال اول، ۸۱ درصد از واریانس متغیر شاخص‌های احساس یکپارچگی افراد جامعه را تبیین می‌نماید و مقدار ۰/۴۸ نیز مقدار خطا می‌باشد (مقدار واریانسی که توسط این سؤال قابل تبیین نیست).
- سؤال دوم، ۸۵ درصد از واریانس متغیر شاخص‌های احساس یکپارچگی افراد جامعه را تبیین می‌نماید و مقدار ۰/۳۸ نیز مقدار خطا می‌باشد (مقدار واریانسی که توسط این سؤال قابل تبیین نیست).
- سؤال سوم، ۸۶ درصد از واریانس متغیر شاخص‌های احساس یکپارچگی افراد جامعه را تبیین می‌نماید و مقدار ۰/۲۲ نیز مقدار خطا می‌باشد (مقدار واریانسی که توسط این سؤال قابل تبیین نیست).
- سؤال چهارم، ۸۱ درصد از واریانس متغیر شاخص‌های احساس یکپارچگی افراد جامعه را تبیین می‌نماید و مقدار ۰/۴۲ نیز مقدار خطا می‌باشد (مقدار واریانسی که توسط این سؤال قابل تبیین نیست).
- سؤال پنجم، ۸۷ درصد از واریانس متغیر شاخص‌های احساس یکپارچگی افراد جامعه را تبیین می‌نماید و مقدار ۰/۱۹ نیز مقدار خطا می‌باشد (مقدار واریانسی که توسط این سؤال قابل تبیین نیست).

واضح است که هر چه مقدار خطا کمتر باشد، ضرایب تعیین بالاتر و همبستگی بیشتری بین سؤال و عامل مربوطه وجود دارد. مقدار ضریب تعیین عددی بین ۰ و ۱ است که هر چه به سمت ۱ نزدیک شود، مقدار تبیین واریانس بیشتر می‌گردد. همان‌طور که بارهای عاملی نشان می‌دهد میزان کلیه بارهای عاملی بالاتر از ۰/۵ می‌باشد که بیانگر رویایی همگراست.

شکل ۲، معناداری ظرایب و پارامترهای به دست آمده مدل اندازه‌گیری متغیرهای مکنون (بعد احساس یکپارچگی افراد جامعه) را نشان می‌دهد که تمامی ضرایب به دست آمده معنادار شده‌اند. مقادیر آزمون معناداری بزرگ‌تر از ۱/۹۶ یا کوچک‌تر از ۱/۹۶- نشان دهنده معناداری بودن روابط است. مبنای تایید یارد شدن فرضیات (معناداری روابط) بررسی مدل در حالت ضرایب معناداری است. در سطح خطای ۰/۰۵ و

آزمون دوطرفه (پیش فرض نرمال) مقادیر بحرانی اعداد $1/96$ و $-1/96$ - می باشند.

شکل ۲: مدل اندازه گیری های متغیرهای مکنون درون زاد در حالت ضرایب معناداری

چنانچه ضرایب معناداری بیشتر از $1/96$ و یا کوچکتر از $-1/96$ - باشند، فرض صفر رد و فرض یک یعنی وجود ارتباط معناداری تایید می شود.

جدول ۶: آماره های مربوط به ضرایب تحلیل عاملی تاییدی شاخص های احساس یکپارچگی افراد جامعه

P	C.R.	Standardized Estimate	S.E.	Estimate	
۰/۰۰۰	۵/۷۹	۰/۸۷	۴/۸۸۳	۰/۵۹۹	سؤال A5 < احساس یکپارچگی افراد جامعه
۰/۰۰۰	۴/۹۶	۰/۸۱	۵/۷۸۲	۰/۵۲۴	سؤال A4 < احساس یکپارچگی افراد جامعه
۰/۰۰۰	۵/۲۵	۰/۸۶	۴/۴۹۱	۰/۶۳۸	سؤال A3 < احساس یکپارچگی افراد جامعه
۰/۰۰۰	۱۴/۱۹	۰/۸۵	۶/۶۸۳	۰/۷۷۸	سؤال A2 < احساس یکپارچگی افراد جامعه
۰/۰۰۰	۱۳/۰۵	۰/۸۱	۶/۶۶۲	۰/۷۹۲	سؤال A1 < احساس یکپارچگی افراد جامعه

جدول ۷: شاخص های برازش مدل ساختاری بعد احساس یکپارچگی افراد جامعه

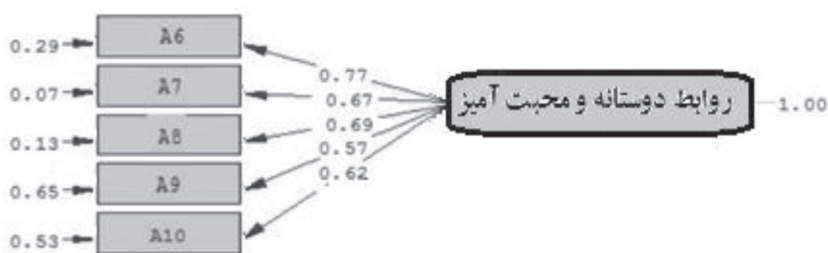
GFI	IFI	CFI	AGFI	NFI	RMSEA	X ² /df	X ²	Df	شاخص
۰/۹۲	۰/۹۰	۰/۹۲	۰/۹۰	۰/۹۱	۰/۰۶۱	۲/۶۵	۶۹/۸۳	۲۶	مقدار

تفسیر شاخص نسبت مجذور کای بر درجه آزادی (X^2/df) که حاصل تقسیم شاخص مجذور کای بر درجه آزادی برابر با $۲/۶۵$ است که در مقایسه با مقدار بحرانی ۵ شاخص قابل قبولی است. شاخص ریشه میانگین مربعات خطای برآورد (RMSEA) در این مدل برابر با $۰/۰۶۱$ است که حد مجاز RMSEA، $۰/۰۸$ است.

شاخص های AGFI, GFI و NFI به ترتیب برابر با ۰/۹۰، ۰/۹۲ و ۰/۹۱ می باشد که نشان دهنده برازش بسیار مناسبی است. با توجه به این که مقادیر این شاخص ها بالای ۰/۹ است، در نتیجه نشانگر برازش خوب مدل هستند.

روابط دوستانه و محبت آمیز

شکل ۳، مدل اندازه گیری متغیرهای مکنون (بعد روابط دوستانه و محبت آمیز) را در حالت تخمین استاندارد نشان می دهد. بارهای عاملی مدل در حالت تخمین استاندارد، میزان تأثیر هر کدام از متغیرها و یا گویه ها را در توضیح و تبیین واریانس نمرات متغیر یا عامل اصلی نشان می دهد. به عبارت دیگر، بار عاملی نشان دهنده میزان همبستگی هر متغیر مشاهده گر (سؤال پرسشنامه) با متغیر مکنون (عامل ها) می باشد.

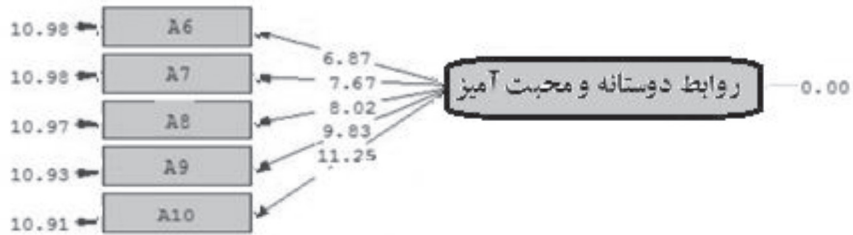
شکل ۳: مدل اندازه گیری متغیر مکنون روابط دوستانه و محبت آمیز در حالت تخمین استاندارد

با توجه به شکل ۳ می توان بارهای عاملی هر یک از سؤالات تحقیق را مشاهده نمود. برای مثال، بارهای عاملی سؤال ها به ترتیب ۰/۷۷، ۰/۶۷، ۰/۶۹، ۰/۵۷ و ۰/۶۲ است. به عبارت دیگر:

- سوال ششم، ۷۷ درصد از واریانس متغیر شاخص های احساس یکپارچگی افراد جامعه را تبیین می نماید و مقدار ۰/۲۹ نیز مقدار خطا می باشد (مقدار واریانس که توسط این سؤال قابل تبیین نیست).
- سوال هفتم، ۶۷ درصد از واریانس متغیر شاخص های احساس یکپارچگی افراد جامعه را تبیین می نماید و مقدار ۰/۰۷ نیز مقدار خطا می باشد (مقدار واریانس که توسط این سؤال قابل تبیین نیست).
- سوال هشتم، ۶۹ درصد از واریانس متغیر شاخص های احساس یکپارچگی افراد جامعه را تبیین می نماید و مقدار ۰/۱۳ نیز مقدار خطا می باشد (مقدار واریانس که توسط این سؤال قابل تبیین نیست).
- سوال نهم، ۵۷ درصد از واریانس متغیر شاخص های احساس یکپارچگی افراد جامعه را تبیین می نماید و مقدار ۰/۶۵ نیز مقدار خطا می باشد (مقدار واریانس که توسط این سؤال قابل تبیین نیست).
- سوال دهم، ۶۲ درصد از واریانس متغیر شاخص های احساس یکپارچگی افراد جامعه را تبیین می نماید و مقدار ۰/۵۳ نیز مقدار خطا می باشد (مقدار واریانس که توسط این سؤال قابل تبیین نیست).

واضح است که هر چه مقدار خطا کمتر باشد، ضرایب تعیین بالاتر و همبستگی بیشتری بین سؤال و عامل مربوطه وجود دارد. مقدار ضریب تعیین عددی بین ۰ و ۱ است که هر چه به سمت ۱ نزدیک شود، مقدار تبیین

واریانس بیشتر می‌گردد. همان طور که بارهای عاملی نشان می‌دهد میزان کلیه بارهای عاملی بالاتر از ۰/۵ می‌باشد که بیانگر روایی همگراست.

شکل ۴: مدل اندازه‌گیری متغیر مکنون روابط دوستانه و محبت آمیز در حالت تخمین استاندارد

۱۰۷

شکل ۴ معناداری ضرایب و پارامترهای به دست آمده مدل اندازه‌گیری متغیرهای مکنون (بعد روابط دوستانه و محبت آمیز) را نشان می‌دهد که تمامی ضرایب به دست آمده معنادار شده‌اند. مقادیر آزمون معناداری بزرگ‌تر از ۱/۹۶ یا کوچک‌تر از ۱/۹۶- نشان‌دهنده معناداری بودن روابط است. مبنای تایید یا رد شدن فرضیات (معناداری روابط) بررسی مدل در حالت ضرایب معناداری است. در سطح خطای ۰/۰۵ و آزمون دوطرفه (پیش فرض نرمال) مقادیر بحرانی اعداد ۱/۹۶ و ۱/۹۶- می‌باشند. چنانچه ضرایب معناداری بیشتر از ۱/۹۶ و یا کوچک‌تر از ۱/۹۶- باشند، فرض صفر رد و فرض یک یعنی وجود ارتباط معناداری تایید می‌شود.

جدول ۸: آماره‌های مربوط به ضرایب تحلیل عاملی تاییدی بعد روابط دوستانه و محبت آمیز

P	C.R.	Standardized Estimate	S.E.	Estimate	
۰/۰۰۰	۶/۸۷	۰/۷۷	۷/۷۸۴	۰/۸۹۳	سؤال A6 < روابط دوستانه و محبت آمیز
۰/۰۰۰	۷/۶۷	۰/۶۷	۷/۷۶۷	۰/۸۹۹	سؤال A7 < روابط دوستانه و محبت آمیز
۰/۰۰۰	۸/۰۲	۰/۶۹	۹/۵۷۰	۰/۹۸۲	سؤال A8 < روابط دوستانه و محبت آمیز
۰/۰۰۰	۹/۸۳	۰/۵۷	۹/۲۰۱	۰/۸۵۵	سؤال A9 < روابط دوستانه و محبت آمیز
۰/۰۰۰	۱۱/۲۵	۰/۶۲	۹/۳۹۵	۱/۶۲۵	سؤال A10 < روابط دوستانه و محبت آمیز

جدول ۹: شاخص‌های برازش مدل ساختاری بعد روابط دوستانه و محبت آمیز

GFI	IFI	CFI	AGFI	NFI	RMSEA	X2/df	X2	Df	شاخص
۰/۹۱	۰/۹۲	۰/۹۰	۰/۹۲	۰/۹۱	۰/۰۶۹	۲/۸۳	۲۸۸/۶۶	۱۰۲	مقدار

حاصل تقسیم شاخص مجذور کای بر درجه آزادی برابر با ۲/۸۳ است که در مقایسه با مقدار بحرانی ۵ شاخص قابل قبولی است. شاخص ریشه میانگین مربعات خطای برآورد (RMSEA) در این مدل برابر با

۰/۰۶۹ است که حد مجاز حد مجاز RMSEA، ۰/۰۸ است. شاخص‌های AGFI، GFI و NFI به ترتيب برابر با ۰/۹۲، ۰/۹۰ و ۰/۹۱ می‌باشد که نشان دهنده برازش بسيار مناسبی می‌باشند و با توجه به این که مقادير این شاخص‌ها بالای ۰/۹۰ است، در نتیجه نشانگر برازش خوب مدل هستند.

میزان روابط اجتماعي

شکل ۵، مدل اندازه‌گیری متغير مکنون (میزان روابط اجتماعي) را در حالت تخمین استاندارد نشان می‌دهد. بارهای عاملی مدل در حالت تخمین استاندارد، میزان تأثیر هر کدام از متغيرها و یا گویه‌ها را در توضیح و تبیین واریانس نمرات متغير یا عامل اصلی نشان می‌دهد. به عبارت دیگر، بار عاملی نشان دهنده میزان همبستگی هر متغير مشاهده گر (سؤال پرسشنامه) با متغير مکنون (عامل‌ها) می‌باشد.

شکل ۵: مدل اندازه‌گیری متغير مکنون میزان روابط اجتماعي در حالت تخمین استاندارد

با توجه به شکل ۵ می‌توان بارهای عاملی هر یک از سؤالات تحقیق را مشاهده نمود. برای مثال، بارهای عاملی سؤالات به ترتيب ۰/۸۲، ۰/۸۵، ۰/۳۶، ۰/۶۴ و ۰/۶۶ است. به عبارت دیگر:

- سوال یازدهم، ۸۲ درصد از واریانس متغير شاخص‌های احساس یکپارچگی افراد جامعه را تبیین می‌نماید و مقدار ۰/۳۸ نیز مقدار خطا می‌باشد (مقدار واریانس که توسط این سؤال قابل تبیین نیست).
- سوال دوازدهم، ۸۵ درصد از واریانس متغير شاخص‌های احساس یکپارچگی افراد جامعه را تبیین می‌نماید و مقدار ۰/۰۷ نیز مقدار خطا می‌باشد (مقدار واریانس که توسط این سؤال قابل تبیین نیست).
- سوال سیزدهم، ۳۶ درصد از واریانس متغير شاخص‌های احساس یکپارچگی افراد جامعه را تبیین می‌نماید و مقدار ۰/۹۳ نیز مقدار خطا می‌باشد (مقدار واریانس که توسط این سؤال قابل تبیین نیست).
- سوال چهاردهم، ۶۴ درصد از واریانس متغير شاخص‌های احساس یکپارچگی افراد جامعه را تبیین می‌نماید و مقدار ۰/۳۸ نیز مقدار خطا می‌باشد (مقدار واریانس که توسط این سؤال قابل تبیین نیست).
- سوال پانزدهم، ۶۶ درصد از واریانس متغير شاخص‌های احساس یکپارچگی افراد جامعه را تبیین می‌نماید و مقدار ۰/۱۶ نیز مقدار خطا می‌باشد (مقدار واریانس که توسط این سؤال قابل تبیین نیست).

واضح است که هر چه مقدار خطا کمتر باشد، ضرایب تعیین بالاتر و همبستگی بیشتری بین سؤال و عامل مربوطه وجود دارد. مقدار ضریب تعیین عددی بین ۰ و ۱ است که هر چه به سمت ۱ نزدیک شود، مقدار تبیین واریانس بیشتر می‌گردد. همان طور که بارهای عاملی نشان می‌دهد میزان کلیه بارهای عاملی بالاتر از ۰/۵ می‌باشد که بیانگر روایی همگراست.

شکل ۶، معناداری ظرایب و پارامترهای به دست آمده مدل اندازه‌گیری متغیرهای مکنون (بعد میزان روابط اجتماعی) را نشان می‌دهد که تمامی ضرایب به دست آمده معنادار شده‌اند. مقادیر آزمون معناداری بزرگ‌تر از ۱/۹۶ یا کوچک‌تر از ۱/۹۶- نشان دهنده معناداری بودن روابط است. مبنای تایید یا رد شدن فرضیات (معناداری روابط) بررسی مدل در حالت ضرایب معناداری است. در سطح خطای ۰/۰۵ و آزمون دوطرفه (پیش فرض نرمال) مقادیر بحرانی اعداد ۱/۹۶ و ۱/۹۶- می‌باشند. چنانچه ضرایب معناداری بیشتر از ۱/۹۶ و یا کوچک‌تر از ۱/۹۶- باشند، فرض صفر رد و فرض یک یعنی وجود ارتباط معناداری تایید می‌شود.

شکل ۶: مدل اندازه‌گیری‌های متغیرهای مکنون در حالت ضرایب معناداری

جدول ۱۰: آماره‌های مربوط به ضرایب تحلیل عاملی تاییدی بعد میزان روابط اجتماعی

P	C.R.	Standardized Estimate	S.E.	Estimate	
۰/۰۰۰	۷/۸۲	۰/۸۲	۶/۵۵۵	۰/۹۰۷	سؤال A11 < میزان روابط اجتماعی
۰/۰۰۰	۸/۴۲	۰/۸۵	۴/۸۶۹	۰/۷۶۸	سؤال A12 < میزان روابط اجتماعی
۰/۰۰۰	۷/۴۴	۰/۳۶	۶/۵۹۱	۰/۵۴۲	سؤال A13 < میزان روابط اجتماعی
۰/۰۰۰	۱۰/۷۳	۰/۶۴	۸/۵۶۹	۰/۸۰۶	سؤال A14 < میزان روابط اجتماعی
۰/۰۰۰	۱۰/۹۵	۰/۶۶	۷/۱۲۸	۰/۹۳۴	سؤال A15 < میزان روابط اجتماعی

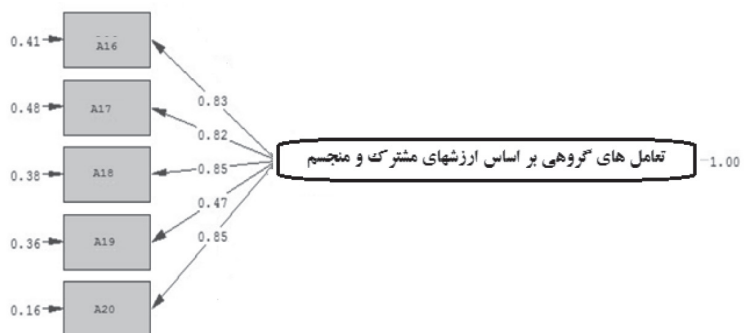
جدول ۱۱: شاخص‌های برازش مدل ساختاری بعد میزان روابط اجتماعی

GFI	IFI	CFI	AGFI	NFI	RMSEA	X2/df	X2	Df	شاخص مقدار
۰/۹۰	۰/۹۱	۰/۹۱	۰/۹۲	۰/۹۲	۰/۰۶۹	۲/۹۱	۷۲/۷۵	۲۵	

حاصل تقسیم شاخص معذور کای بر درجه آزادی برابر با $2/91$ است که در مقایسه با مقدار بحرانی ۵ شاخص قابل قبولی است. شاخص ریشه میانگین مربعات خطای برآورد (RMSEA) در این مدل برابر با $0/069$ است. حد مجاز RMSEA، $0/08$ است. شاخص‌های AGFI، GFI و NFI به ترتیب برابر با $0/92$ ، $0/91$ و $0/90$ است، در نتیجه نشانگر برازش خوب مدل هستند.

تعامل‌های گروهی بر اساس ارزش‌های مشترک و منجسم

شکل ۷، مدل اندازه‌گیری متغیر مکنون (بعد تعامل‌های گروهی بر اساس ارزش‌های مشترک و منجسم) را در حالت تخمین استاندارد نشان می‌دهد. بارهای عاملی مدل در حالت تخمین استاندارد، میزان تأثیر هر کدام از متغیرها و یا گویه‌ها را در توضیح و تبیین واریانس نمرات متغیر یا عامل اصلی نشان می‌دهد. به عبارت دیگر، بار عاملی نشان دهنده میزان همبستگی هر متغیر مشاهده‌گر (سؤال پرسشنامه) با متغیر مکنون (عامل‌ها) می‌باشد.

شکل ۷: مدل اندازه‌گیری متغیر مکنون تعامل‌های گروهی بر اساس ارزش‌های مشترک و منجسم در حالت تخمین استاندارد

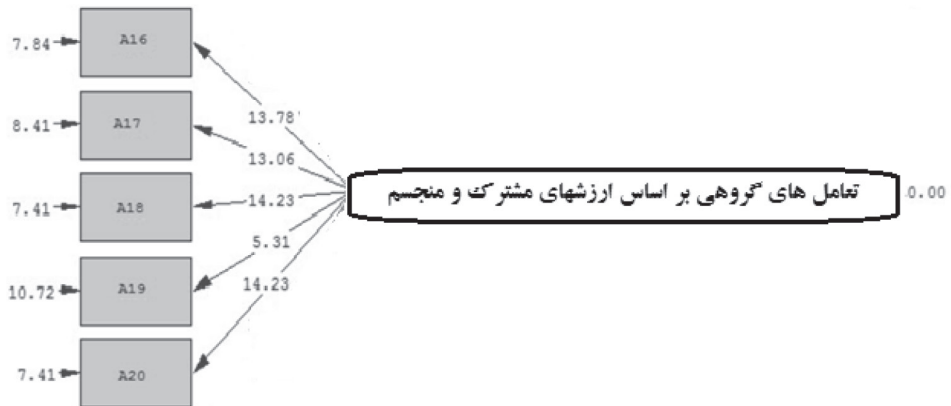
با توجه به شکل ۴-۷ می‌توان بارهای عاملی هر یک از سؤالات تحقیق را مشاهده نمود. برای مثال، بارهای عاملی سؤال‌ها به ترتیب $0/83$ ، $0/82$ ، $0/85$ ، $0/47$ و $0/85$ است. به عبارت دیگر:

- سؤال شانزدهم، ۸۳ درصد از واریانس متغیر شاخص‌های احساس یکپارچگی افراد جامعه را تبیین می‌نماید و مقدار $0/41$ نیز مقدار خطا می‌باشد (مقدار واریانسی که توسط این سؤال قابل تبیین نیست).
- سؤال هفدهم، ۸۲ درصد از واریانس متغیر شاخص‌های احساس یکپارچگی افراد جامعه را تبیین می‌نماید و مقدار $0/48$ نیز مقدار خطا می‌باشد (مقدار واریانسی که توسط این سؤال قابل تبیین نیست).
- سؤال هجدهم، ۸۵ درصد از واریانس متغیر شاخص‌های احساس یکپارچگی افراد جامعه را تبیین می‌نماید و مقدار $0/38$ نیز مقدار خطا می‌باشد (مقدار واریانسی که توسط این سؤال قابل تبیین نیست).
- سؤال نوزدهم، ۴۷ درصد از واریانس متغیر شاخص‌های احساس یکپارچگی افراد جامعه را تبیین می‌نماید و مقدار $0/36$ نیز مقدار خطا می‌باشد (مقدار واریانسی که توسط این سؤال قابل تبیین نیست).

● سوال بیستم، ۸۵ درصد از واریانس متغیر شاخص های احساس یکپارچگی افراد جامعه را تبیین می نماید و مقدار ۰/۱۶ نیز مقدار خطا می باشد (مقدار واریانس که توسط این سؤال قابل تبیین نیست). واضح است که هر چه مقدار خطا کمتر باشد، ضرایب تعیین بالاتر و همبستگی بیشتری بین سؤال و عامل مربوطه وجود دارد. مقدار ضریب تعیین عددی بین ۰ و ۱ است که هر چه به سمت ۱ نزدیک شود، مقدار تبیین واریانس بیشتر می گردد. همان طور که بارهای عاملی نشان می دهد میزان کلیه بارهای عاملی بالاتر از ۰/۵ می باشد که بیانگر روایی همگراست.

شکل ۸، معناداری ظرایب و پارامترهای به دست آمده مدل اندازه گیری متغیرهای مکنون (بعد تعامل های گروهی بر اساس ارزش های مشترک و منجسم) را نشان می دهد که تمامی ضرایب به دست آمده معنادار شده اند. مقادیر آزمون معناداری بزرگ تر از ۱/۹۶ یا کوچک تر از ۱/۹۶- نشان دهنده معناداری بودن روابط است. مبنای تایید یا رد شدن فرضیات (معناداری روابط) بررسی مدل در حالت ضرایب معناداری است. در سطح خطای ۰/۰۵ و آزمون دوطرفه (پیش فرض نرمال) مقادیر بحرانی اعداد ۱/۹۶ و ۱/۹۶- می باشند. چنانچه ضرایب معناداری بیشتر از ۱/۹۶ و یا کوچک تر از ۱/۹۶- باشند، فرض صفر رد و فرض یک یعنی وجود ارتباط معناداری تایید می شود.

شکل ۸: مدل اندازه گیری های متغیرهای مکنون در حالت ضرایب معناداری

جدول ۱۲: آماره‌های مربوط به ضرایب تحلیل عاملی تاییدی بعد تعامل‌های گروهی بر اساس ارزش‌های مشترک و منجسم

P	C.R.	Standardized Estimate	S.E.	Estimate	
۰/۰۰۰	۱۳/۷۸	۰/۸۳	۸/۸۵۱۲	۱/۰۰۲	سؤال A16 < تعامل‌های گروهی بر اساس ارزش‌های مشترک و منجسم
۰/۰۰۰	۱۳/۰۶	۰/۸۲	۶/۵۰۹	۰/۹۰۷	سؤال A17 < تعامل‌های گروهی بر اساس ارزش‌های مشترک و منجسم
۰/۰۰۰	۱۴/۲۳	۰/۸۵	۴/۸۶۹	۰/۷۶۸	سؤال A18 < تعامل‌های گروهی بر اساس ارزش‌های مشترک و منجسم
۰/۰۰۰	۵/۳۱	۰/۴۷	۶/۵۱۱	۰/۵۱۲	سؤال A19 < تعامل‌های گروهی بر اساس ارزش‌های مشترک و منجسم
۰/۰۰۰	۱۴/۲۳	۰/۸۵	۸/۵۶۹	۰/۷۰۵	سؤال A20 < تعامل‌های گروهی بر اساس ارزش‌های مشترک و منجسم

جدول ۱۳: شاخص‌های برازش مدل تعامل‌های گروهی بر اساس ارزش‌های مشترک و منجسم

GFI	IFI	CFI	AGFI	NFI	RMSEA	X ² /df	X ²	Df	شاخص
۰/۹۲	۰/۹۳	۰/۹۱	۰/۹۰	۰/۹۱	۰/۰۷۹	۳/۱۱۲	۶۲/۲۴	۲۰	مقدار

اگرچه شاخص مجذور کای معنادار بود، ولی با توجه به این‌که این شاخص در مواردی که حجم نمونه بالاست معنادار می‌شود، قابل اغماض است. در عوض به جای شاخص مجذور کای به تفسیر شاخص دیگری به نام نسبت مجذور کای بر درجه آزادی (X²/df) می‌پردازند. حاصل تقسیم شاخص مجذور کای بر درجه آزادی برابر با ۳/۰ است که در مقایسه با مقدار بحرانی ۵ شاخص قابل قبولی است. شاخص ریشه میانگین مربعات خطای برآورد (RMSEA) در این مدل برابر با ۰/۰۷۹ است که حد مجاز RMSEA، ۰/۰۸ است. شاخص‌های GFI، AGFI و NFI به ترتیب برابر با ۰/۹۰، ۰/۹۱ و ۰/۹۱ می‌باشد که نشان دهنده برازش بسیار مناسبی می‌باشند.

حال باید به این سؤال پاسخ داد که درجه تناسب مدل ارائه شده عوامل انسجام اجتماعی مرتبط با توسعه پایدار نخبگان ورزش بدمینتون کشور شامل احساس یکپارچگی افراد جامعه، روابط دوستانه و محبت آمیز، میزان روابط اجتماعی و تعامل‌های گروهی بر اساس ارزش‌ها مشترک و منجسم چگونه است؟ برای پاسخ به این سؤال، از آزمون T تک نمونه استفاده شد که نتایج آن در جدول ۱۴ آمده است:

جدول ۱۴: نتایج آزمون t تک نمونه‌ای برای تعیین درجه تناسب مدل ارائه شده

میانگین جامعه = ۳					
Sig	df	t	انحراف استاندارد	میانگین	ابعاد
۰/۰۰۱	۲۴۱	۱۴/۵۴۰	۰/۴۴۷۳	۳/۶۹۸۱	احساس یکپارچگی افراد جامعه
۰/۰۰۱	۲۴۱	۱۵/۲۴۷	۰/۶۵۴۳	۳/۵۹۸۲	روابط دوستانه و محبت آمیز
۰/۰۰۱	۲۴۱	۱۲/۵۰۹	۰/۶۶۵۹	۳/۶۵۴۹	میزان روابط اجتماعی
۰/۰۰۱	۲۴۱	۱۲/۳۳۳۴	۰/۶۹۱۷	۳/۳۶۹۹۲	تعامل‌های گروهی بر اساس ارزش‌های مشترک و منجم

همان‌طور که در جدول ۱۴ نشان داده شده است، آماره t محاسبه شده در تمام قسمت‌های مدل نشان می‌دهد که مقادیر به دست آمده با درجه آزادی ۲۴۱ و آلفای ۰/۰۵ بزرگ‌تر از مقدار t بحرانی هستند. لذا فرض صفر مبنی بر عدم تفاوت بین میانگین‌های مشاهده شده و میانگین جامعه (۳) رد و مشخص می‌شود که بین میانگین‌های مشاهده شده و میانگین جامعه ۳ تفاوت معناداری وجود دارد و در نتیجه، درجه تناسب مدل ارائه شده برای مولفه‌های انسجام اجتماعی مرتبط با توسعه پایدار نخبگان ورزش بدمیتون کشور از نظر متخصصان دارای اعتبار بالایی است و با اطمینان ۹۵ درصد مورد تأیید قرار گرفته است. هم‌چنین با توجه به نتایج آزمون T تک نمونه‌ای می‌توان گفت تمامی ۴ عامل کلیدی انسجام اجتماعی مرتبط با توسعه پایدار نخبگان ورزش بدمیتون کشور تأثیر مثبت و معناداری دارند.

بحث و نتیجه‌گیری

تحقیق حاضر با هدف شناسایی مولفه‌های انسجام اجتماعی مرتبط با توسعه پایدار نخبگان ورزش بدمیتون کشور صورت گرفت. به اعتقاد بیشتر پژوهشگران و اندیشمندان حوزه مطالعات فرهنگی، سرمایه اجتماعی حتی اگر مفهومی واحد باشد، قطعاً مصداق واحدی در همه جوامع ندارد و اقتضای سرمایه بودن آن، این است که در هر جامعه‌ای متناسب با مقتضیات آن جامعه شکل بگیرد. هویت ملی، پیشینه تاریخی، باورها، دین، دردها و شادی‌های مشترک و سود و زیان‌های عمومی یک جامعه در چند و چون تولید سرمایه اجتماعی آن نقش دارد و لذا نمی‌توان میزان سرمایه اجتماعی در جوامع مختلف را با شاخص‌هایی یکسان سنجید. لذا از جمله مهم‌ترین موانع در انسجام اجتماعی، موانع اقتصادی و اجتماعی است. فراگیر شدن ورزش به خصوص ورزش قهرمانی و اهمیت جایگاه آن در مناسبات بین‌المللی، توجه فراوان دولت‌ها را به پدیده توسعه پایدار نخبگان ورزشی جلب کرده است. امروزه توسعه در ابعاد مختلف در دستور کار تمامی کشورهای دنیا قرار دارد. توسعه یک کشور، مفهومی کلی است که با توسعه در محورهای مختلف معنا می‌یابد. رشد سریع فناوری‌های ارتباطی به ویژه در حوزه رسانه‌های ارتباط جمعی یا رسانه‌های گروهی باعث شده است تا هر روز نقش‌های جدیدتری برای آن‌ها شناسایی شود. ارتباط یکی از عناصر مهم زندگی اجتماعی انسان است.

توسعه پایدار به معنای تلفیق اهداف اقتصادی، سیاسی، اجتماعی و زیست محیطی برای حداکثر سازی رفاه انسان فعلی بدون آسیب به توانایی نسل آینده برای برآوردن نیازهایشان می باشد. امروزه، ورزش از محلی بودن به سوی بین المللی شدن پیشرفت می نماید. اینک توسعه پایدار ورزش کشور، اهمیتی بیش از پیش یافته است. انسجام اجتماعی به معنای آن است که گروه وحدت خود را حفظ کند و با عناصر وحدت بخش خود تطابق و هم نوایی داشته باشد. همبستگی انسجام احساس مسئولیت متقابل بین چند نفر یا چند گروه است که از آگاهی و اراده برخوردار باشند و حائز یک معنایی اخلاقی است. از منظر جامعه شناختی، می توان انسجام اجتماعی را به احساس یکپارچگی افراد جامعه، روابط دوستانه و محبت آمیز، میزان روابط اجتماعی و تعامل های گروهی بر اساس ارزش های مشترک و منجسم تعریف کرد. واضح است که برای سنجش نقش حمایت و انسجام اجتماعی و ارتباط آن با ابعاد توسعه پایدار، شناخت ابعاد، مولفه ها و دیدگاه های موجود پیرامون حمایت از انسجام اجتماعی الزامی به نظر می رسد. فعالیت ها و روابط در فضایی متناسب با بستر ساختاری آن، زمینه ساز پویایی و تحول اجتماعی - اقتصادی است. به سخن دیگر، مجموعه ساختارها، اعم از محیطی - کالبدی و اجتماعی - اقتصادی، بستری متناسب برای به ثمر نشستن توسعه را میسر می سازد. بنابراین همه سازمان ها ناگزیرند که عهده دار مدیریت راهبردی شوند و سازمان هایی موفق خواهند بود که بتوانند از علم و مدیریت راهبردی در راستای توسعه پایدار و عوامل مرتبط با آن که در این تحقیق مولفه های انسجام اجتماعی است بهره مند گردند.

از نظر پاتنام، آن چه که مشارکت همه اقشار مردم و پس اندازهایشان را در فرآیندهای تولیدی امکان پذیر می سازد، حس فراگیر رستگاری است که به وسیله حس تعلق به یک اجتماع یکپارچه تقویت می گردد. بهبود چشمگیر زندگی اقتصادی و عملکرد حکومت به وسیله هنجارها و شبکه های مشارکت مدنی ممکن شده است که در پژوهش حاضر و با توجه به نتایج آن کاملاً ملموس است.

به نظر زیمل، فرایندهایی نظیر تقسیم کار فزاینده، عقلانیت مفرط و نظایر آن سبب پیدایش دزدگی و احتیاط در روابط اجتماعی موجود در کلان شهرها شده است. به اعتقاد او، نتیجه چنین شرایطی ناپایداری روابط و کاهش اعتماد اجتماعی است. این ایده تنزل روابط اجتماعی نخستین، هم چنان در کانون توجه جامعه شناسان قرار دارد و جامعه شناسان معاصر برای بررسی کمیت و کیفیت روابط و انسجام اجتماعی در جامعه به مفهوم سرمایه اجتماعی توجه ویژه ای نموده اند. سرمایه اجتماعی شامل دارایی هایی است که در زندگی روزانه افراد وجود دارند، مانند حس تفاهم، رفاقت و دوستی، احساس همدردی و روابط اجتماعی در بین افراد و خانواده هایی که یک واحد اجتماعی را تشکیل می دهند. دغدغه انسجام اجتماعی، هویت است آن هم نه هویت انتسابی و ذاتی، بلکه هویت اکتسابی و فرهنگی. کاری که با تعلیم و تربیت دراز مدت و بر حسب رشته و پایگاه اجتماعی شکل گرفته و موقعیت شغلی و رفاهی فرد را تشکیل داده است. انسجام اجتماعی تفاوت های فرهنگی را در روابط انسان ها در نظر می گیرد. روابط انسان ها بر اساس نظامی مکانیکی نیست، بلکه بر اساس نظامی ارگانیکی است؛ نوع خاصی از انسجام و همبستگی مرسوم به ارگانیک یا اندام است که اجماع اجتماعی یعنی وحدت انسجام یافته اجتماعی در آن نشان دهنده نتیجه تمایز اجتماعی افراد

با یکدیگر است. استمرار و پایداری حیات سیاسی، اجتماعی و فرهنگی هر جامعه در گرو انسجام و اتحاد اعضای آن جامعه می باشد. ایران، کشوری متنوع از نظر قومی است. ویژگی های متمایز کننده اقوام از یکدیگر در ایران بیشتر بر مولفه های زبانی و مذهبی متمرکز می شود. بین شاخص های بعد انسجام موثر بر امنیت، شاخص های احترام به والدین و بزرگان به همدیگر، همدردی، همیاری در فصل کار، با سطح معناداری صفر درصد، بالاترین رتبه را کسب کرده اند. افزایش انسجام اجتماعی از طریق روابط مداوم و شرکت در انجمن ها و سازمان های جمعی منجر به تقویت و توسعه آن می گردد. یکی از مهم ترین موانع اصلاحات در کشورهای در حال توسعه و کمتر توسعه یافته این است که کشورهای مذکور با محدودیت های اجتماعی عمده ای در اجرای اصلاحات مواجه هستند. این محدودیت ها - که ایسترلی آن را «فضا برای مانور دادن» می نامد - از طریق میزان انسجام اجتماعی در یک کشور ایجاد می شود. انسجام اجتماعی و فضا برای مانور، تعیین کننده کیفیت نهادهاست که آن نیز به نوبه خود، نقش مهمی در انتخاب و اجرای طرح های توسعه ای، به نفع طبقه محروم و دستیابی به رشد و توسعه پایدار دارد.

منابع

- حسین زاده، عسگر؛ حیدری، قدرت اله؛ بارانی، حسین؛ زالی، حسن و زندی اصفهان، احسان. (۱۳۹۵). «ارزیابی اثرات مسائل اجتماعی و اقتصادی بر انسجام اجتماعی عشایر (مطالعه موردی: عشایر ایل شاهسون دامنه‌های کوه سیلان)». مرتع و آبخیزداری (منابع طبیعی ایران). دوره ۶۹، شماره ۴: صص ۸۵۱ - ۸۶۱.
- جوانمرد، کمال و نوابخش، مهرداد. (۱۳۹۳). «بررسی جامعه‌شناختی کارکرد ورزش بر انسجام اجتماعی در ایران دهه هشتاد (مورد مطالعه: کرمان)». نشریه مطالعات علوم اجتماعی ایران. دوره ۱۱، شماره ۱: صص ۳۷ - ۵۴.
- علوی، سعیدعلی؛ پورطاهری، مهدی و صابری، عبدالمطلب. (۱۳۹۶). «الزامات توسعه پایدار و ارزیابی توسعه پایدار محله‌ای». نشریه پژوهش‌های جغرافیای انسانی (پژوهش‌های جغرافیایی). دوره ۴۹، شماره ۱: صص ۱۹ - ۳۴.
- سعیدی، عباس؛ رحمانی، بیژن؛ رحمانی فضل، عبدالرضا؛ عزیزپور، فرهاد و مرادی، ابوالفضل. (۱۳۹۶). «توان‌سنجی توسعه پایدار کالبدی - فضایی در ناحیه ابهر». نشریه جغرافیا. دوره ۱۵ (دوره جدید)، شماره ۵۲: صص ۷ - ۲۳.
- نظری، نصراله. (۱۳۹۰). «جامعه‌العلمیه». دوفصلنامه تخصصی پژوهش‌های میان رشته‌ای قرآن کریم. سال دوم، شماره پنجم: صص ۲۷ - ۳۶.
- پانام، رابرت. (۱۳۸۴). «جامعه‌برخوردار، سرمایه اجتماعی و زندگی عمومی». افشین خاکباز و حسن پویان. تهران: شیرازه
- داوودزاده، کاملیا؛ برجعلی‌لو، سمیه و صفانیا، علی محمد. (۱۳۹۴). «اولویت مولفه‌های استفاده از اینترنت برای توسعه ورزش دانشگاهی». نشریه مجله دانشکده بهداشت و انستیتو تحقیقات بهداشتی. دوره ۱۳، شماره ۴: صص ۵۱ - ۶۴.
- ازکیا، مصطفی و غفاری، غلامرضا. (۱۳۸۳). «توسعه روستایی با تاکید بر جامعه روستایی ایران». تهران: نشر نی
- زبیری، هدی و کریمی موغاری، زهرا. (۱۳۹۳). «اثر انسجام اجتماعی بر توسعه اقتصادی (مطالعه بین‌کشوری با رویکرد داده‌های تابلویی)». دوره ۴، شماره ۱۴: صص ۳۹ - ۶۲.
- فرهنگ، مهناز؛ سعیدی مدنی، سیدمحسن و سهندی خلیفه‌کندی، مهناز. (۱۳۹۴). «مطالعه تطبیقی انسجام اجتماعی بین دو قومیت آذری و کرد (مورد مطالعه: شهرهای سنندج و تبریز)». نشریه بررسی مسائل اجتماعی ایران (نامه علوم اجتماعی). دوره ۶، شماره ۱: صص ۹۵ - ۱۲۲.
- قدیمی، بهرام و باقری، مجتبی. (۱۳۹۶). «بررسی اثرات فرهنگی اجتماعی توسعه ورزش در ایران با تاکید بر ورزش فوتبال». نشریه مطالعات توسعه اجتماعی ایران. بهار، دوره ۹، شماره ۲: صص ۱۰۳ - ۱۱۸.
- پورکیانی، محمد؛ حمیدی، مهرداد؛ گودرزی، محمود و خبیری، محمد. (۱۳۹۶). «تحلیل اثرگذاری ورزش حرفه‌ای و قهرمانی بر توسعه ورزش». نشریه مطالعات مدیریت ورزشی (پژوهش در علوم ورزشی). دوره ۹، شماره ۴۲: صص ۵۵ - ۷۲.
- Ben William Strafford, Pawel van der Steen, Keith Davids, Joseph Antony Stone. (2018). "Parkour as a Donor Sport for Athletic Development in Youth Team Sports: Insights Through an Ecological Dynamics Lens". Sports Med Open, 4: 21. Published online 2018 May 24. doi: 10.1186/s40798-018-0132-5
- Makoto Matlala, Bernardus van der Spuy, Sumayya Khan, Alec Moemi, Gert Oosthuizen, Fikile Mbalula. (2012). "Strategic plan for the fiscal years 2012 – 2016, Ministry of Sport and Recreation South Africa". available on the <http://www.srsa.gov.za>
- Papanis, Efstratios & Roumeliotu, Myrsine. (2007). "Can Social Trust and Participation be Reinforced Through Education? Empirical Data from Greece". Journal of Education and Human Development, Vol. 1, Issue 2.